



BYGGÐASTOFNUN

Byggðastofnun

Ársreikningur 2015

Ártorg 1
550 Sauðárkrókur

Kt. 450679-0389

Efnisyfirlit

Áritun óháðra endurskoðenda.....	1
Skýrsla stjórnar og stjórnenda.....	2
Rekstrarreikningur.....	4
Efnahagsreikningur.....	5
Sjóðstreymi.....	7
Skýringar.....	8

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og forstjóra Byggðastofnunar

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Byggðastofnunar fyrir árið 2015. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi og upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga, lög um fjármálafyrirtæki og reglur um reikningsskil lánastofnana. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim þá ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáist um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til innra eftirlits stofnunarinnar, uppbyggingu og virkni þess. Endurskoðun felur einnig í sér mat á því hvort reikningsskilaaðferðir og matsaðferðir sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins séu viðeigandi sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu stofnunarinnar á árinu 2015, efnahag hennar 31. desember 2015 og breytingu á handbæru fé á árinu 2015, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana.

Reykjavík 17. mars 2016

Endurskoðendapjónustan ehf.

Sævar Þór Sigurgeirsson
Löggiltur endurskoðandi

Hinrik Gunnarsson
Löggiltur endurskoðandi

Skýrsla stjórnar og stjórnenda

Hlutverk

Um stofnunina gilda lög um Bygðastofnun nr. 106/1999 og reglugerð nr. 347/2000. Hlutverk Bygðastofnunar er að efla byggð og atvinnulíf með sérstakri áherslu á jöfnun tækifæra allra landsmanna til atvinnu og búsetu. Í samræmi við hlutverk sitt undirbýr, skipuleggur og fjármagnar stofnunin verkefni og veitir lán með það að markmiði að treysta byggð, efla atvinnu og stuðla að nýsköpun í atvinnulífi. Fjármögnun verkefna skal eftir föngum vera í samstarfi við aðra. Stofnunin skipuleggur og vinnur að atvinnuráðgjöf í samstarfi við atvinnuþróunarfélög, sveitarfélög og aðra haghafa. Bygðastofnun fylgist með þróun byggðar í landinu, m.a. með gagnasöfnun og rannsóknum. Stofnunin getur gert eða látið gera áætlanir um þróun byggðar og atvinnulífs í þeim tilgangi að treysta búsetu og atvinnu í byggðum landsins.

Rekstur ársins 2015

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður af rekstri stofnunarinnar 98,9 milljónum króna á árinu. Eigið fé í lok árs 2015 samkvæmt efnahagsreikningi var 2.750,5 milljónir króna. Eiginfjárlutfall samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki var 21,56%. Ákvæði laga um fjármálafyrirtæki segja til um að eigið fé skuli að lágmarki vera 8% af áhættugrunni og uppfyllti stofnunin því ákvæði laga þar um í lok árs 2015. Fjármálaeftirlitið hefur heimild, samkvæmt 1. og 2. mgr. 84. gr. d laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, til að kveða á um sveiflujöfnunarauka sem er 0-2,5% af áhættugrunni. Samkvæmt bréfi frá Fjármálaeftirlitinu, dagsettu 22. janúar 2016, hefur verið kveðið á um 1% sveiflujöfnunarauka á öll fjármálafyrirtæki og mun það taka gildi um næstu áramót.

Fyrir Héraðsdómi Norðurlands vestra var á árinu 2013 rekið dómsmál þar sem tekist var á um lögmæti þess að skuldbreyta verðtryggðum lánum í íslenskum krónum í lán í erlendum myntum með útgáfu viðauka. Dómur féll þann 29. nóvember 2013, þar sem fallist var á lögmæti svo skuldbreyttra lána Bygðastofnunar og var þeim dómi ekki áfrýjað til Hæstaréttar. Hótel-Mývatn ehf. stefndi Bygðastofnun vegna lögmætis sömu lána og fjallað var um í fyrrnefndu máli. Dómur féll 6. ágúst sl. í Héraðsdómi Norðurlands vestra þar sem Bygðastofnun var sýknuð af kröfu stefnanda, Hótel Mývatns ehf. Málinu hefur verið áfrýjað til Hæstaréttar og Bygðastofnun hefur gagnáfrýjað. Nánar er getið um þessi mál í skýringu nr. 19.

Áhættustýring

Á árinu 2015 var staðfest áhættustefna af stjórn Bygðastofnunar. Áhættustýring og virkt innra eftirlit er ein af meginstoðum ábyrgs reksturs stofnunarinnar. Bygðastofnun hefur skilgreint helstu áhættuþætti í rekstri sínum. Þeir eru útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, markaðsáhætta, gengisáhætta, vaxtaáhætta, uppgreiðsluáhætta, verðbólguáhætta, lausafjáraáhætta, útstreymisáhætta, seljanleikaáhætta, rekstraráhætta, upplýsingatækniáhætta, pólitísk og lagaleg áhætta, orðsporsáhætta og starfsmannaáhætta. Virkt innra eftirlit er hjá stofnuninni og hafa allir ferlar verið skráðir niður. Þessir ferlar og áhættuþættir eru metnir reglulega. Hafa úttektir sýnt fram á að skilgreindar eftirlitsaðgerðir eru virkar.

Stjórnunarhættir

Núverandi stjórn Bygðastofnunar var skipuð af atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra á ársfundi stofnunarinnar 10. apríl 2015. Situr stjórnin fram að næsta ársfundi stofnunarinnar, sem halda skal fyrir 1. júlí 2016. Stjórn Bygðastofnunar leitast við að viðhalda góðum stjórnunarháttum og hefur sett sér reglur um störf stjórnar auk siðareglna fyrir starfsfólk og stjórn sem er hluti af „Handbók fyrir starfsmenn og stjórn“. Handbókin var fyrst samþykkt árið 2002 og má nálgast á heimasíðu Bygðastofnunar, byggdastofnun.is. Þá hafa verið settar starfsreglur fyrir endurskoðunarnefnd og stjórn skilgreint hlutverk regluvarðar. Hjá stofnuninni starfar lánanefnd sem fjallar um allar lánsúmsóknir, sölu fullnustueigna auk þess að gera tillögu til stjórnar um sölu hlutabréfa. Verklagsreglur um útlánastarfsemi, fjármála- og eignauskýslu hafa verið uppfærðar reglulega og í þeim er m.a. kveðið á um heimildir lánanefndar.

Skýrsla stjórnar og stjórnenda

Atburðir eftir lok tímabils

Með bréfi Fjármálaeftirlitsins dagsettu 1. mars 2016 var Byggðastofnun tilkynnt að FME hefði ákveðið að samarlögð krafa um eiginfjáruka sem Byggðastofnun bærir að viðhalda frá og með 1. janúar 2016 væri 1% sveiflujöfnunarauki sem taki gildi 12 mánuðum eftir ákvörðun Fjármálaeftirlitsins. Að auki ber Byggðastofnun að viðhalda 1% verndunarauki frá 1. janúar 2016 samkvæmt 84. gr. e laga um fjármálafyrirtæki, sbr. 84. gr. a sömu laga. Verndunarauki samkvæmt nefndum lagaákvæðum hækkar í áföngum, fyrst í 1.75% hinn 1. júní 2016 og svo í 2.5% hinn 1. janúar 2017. Hinni samarlögðu kröfu skal jafnframt viðhaldið á samstæðugrunni. Miðað við hækkun verndunaraukans 1. júní 2016 og 1. janúar 2017 og gildistöku sveiflujöfnunaraukans 1. mars 2017 verður hin samarlögða krafa að öllu óbreyttu 3,5%.

Framtíðarhorfur

Eiginfjárstaða stofnunarinnar er sterk og gefur henni færi á að vera öflugur bakhjarl fyrirtækja á landsbyggðinni. Umsóknir um nýjar lánveitingar jukust á árinu 2015 og er gert ráð fyrir áframhaldandi aukningu á lánveitingum á árinu 2016.

Yfirlýsing stjórnar og stjórnenda

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningskil lánastofnana.

Stjórn stofnunarinnar, forstjóri og forstöðumaður rekstrarsviðs staðfesta hér með ársreikning Byggðastofnunar fyrir árið 2015 með undirritun sinni.

Sauðárkróki, 17. mars 2016

Herdís Á Sæmundardóttir, stjórnarformaður

Einar E. Einarsson

Karl Björnsson

Oddný María Gunnarsdóttir

Páll Baldursson

Sigríður Jóhannesdóttir

Valdimar Hafsteinsson

Aðalsteinn Þorsteinsson
forstjóri

Magnús Helgason
forstöðumaður rekstrarsviðs

Rekstrarreikningur 2015

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

		2015	2014
	Skýr.		
Vaxtatekjur			
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....		73.037	104.937
Vaxtatekjur og verðbætur af útlánum.....		764.750	708.856
		837.787	813.793
Vaxtagjöld			
Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum.....		382.837	414.210
Önnur vaxtagjöld.....		159	161
		382.996	414.371
Hreinar vaxtatekjur		454.791	399.422
Rekstrartekjur			
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum.....	6	334.400	371.400
Annað framlag ríkissjóðs.....	6	0	1.500
Gengismunur.....	7	(12.657)	25.316
Aðrar rekstrartekjur.....	8	63.377	50.724
		385.120	448.940
Hreinar rekstrartekjur		839.911	848.362
Rekstrargjöld			
Veitt framlög til atvinnuráðgjafa.....		182.600	172.400
Veittir aðrir styrkir.....		29.312	6.950
Laun og launatengd gjöld.....	3,4	263.988	240.946
Annar rekstrarkostnaður.....		128.612	146.156
Rekstur fullnustueigna.....	12	67.904	42.754
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna.....	16	7.593	7.183
Framlög í afskriftarr. útlána o.fl.....	2,14	61.012	(117.243)
		741.021	499.145
Hagnaður ársins		98.891	349.217

Efnahagsreikningur

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

		2015	2014
Eignir			
Sjóður og kröfur á lánastofnanir			
Bankainnistæður.....	9	3.081.232	2.062.688
Útlán			
Útlán í íslenskum krónum.....	10	6.167.088	5.022.716
Útlán í erlendum myntum.....	10	3.470.930	4.750.406
Fullnustueignir.....	11,13	669.510	1.048.510
		<u>10.307.529</u>	<u>10.821.632</u>
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum			
Veltuhlutabréf.....	15	372.768	388.993
		<u>372.768</u>	<u>388.993</u>
Hlutir í hlutdeildarfélagum			
Hlutir í öðrum fyrirtækjum.....	15	574.736	513.402
		<u>574.736</u>	<u>513.402</u>
Aðrar eignir			
Skuldunautar.....		25.127	68.969
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	16	55.384	61.247
		<u>80.511</u>	<u>130.216</u>
	Eignir samtals	<u>14.416.775</u>	<u>13.916.931</u>

31. desember 2015

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

		2015	2014
	Skýr.		
Skuldir og eigið fé			
Lántökur			
Verðtryggðar verðbréfaútgáfur.....		5.704.361	5.821.615
Erlendar lántökur.....		5.791.042	5.340.160
	18	<u>11.495.402</u>	<u>11.161.775</u>
Aðrar skuldir			
Afskriftarreikningur vegna veittra ábyrgða.....	20	0	990
Óráðstöfuð framlög.....		120.629	41.349
Aðrar skuldir.....		50.197	61.161
		<u>170.826</u>	<u>103.500</u>
	Skuldir samtals	<u>11.666.228</u>	<u>11.265.275</u>
Eigið fé.....	2,19	<u>2.750.547</u>	<u>2.651.656</u>
	Skuldir og eigið fé samtals	<u><u>14.416.775</u></u>	<u><u>13.916.931</u></u>

Utan efnahagsreiknings

Veittar ábyrgðir.....	20	0	18.807
-----------------------	----	---	--------

Sjóðstreymi 2015

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	2015	2014
Handbært fé frá rekstri		
Hagnaður ársins.....	98.891	349.217
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:		
Framlög í afskriftarr. útlána og matsbreyting hlutabréfa.....	22.382	(203.947)
Afskriftir rekstrarfjármuna.....	7.593	7.183
Söluþap (hagnaður) varanlegra rekstrarfjármuna.....	726	(420)
Vextir, verðbætur og gengismunur.....	77.802	404.680
Handbært fé frá rekstri	<u>207.394</u>	<u>556.712</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Afborganir útlána.....	1.724.791	1.393.050
Veitt lán.....	(1.563.207)	(959.000)
Innleystar eignir.....	124.897	243.352
Hlutabréf.....	45.816	(41.824)
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	(2.456)	(11.191)
Skuldunautar.....	43.842	(54.779)
Fjárfestingarhreyfingar	<u>373.684</u>	<u>569.609</u>
Fjármögnunarhreyfingar		
Afborganir af lántökum.....	(5.312.249)	(1.477.090)
Nýjar lántökur.....	5.685.899	0
Lánadrottnar.....	63.816	(7.751)
Fjármögnunarhreyfingar	<u>437.466</u>	<u>(1.484.840)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	1.018.544	(358.520)
Handbært fé í ársbyrjun	2.062.688	2.421.208
Handbært fé í lok árs	<u><u>3.081.232</u></u>	<u><u>2.062.688</u></u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

1. Upplýsingar um stofnunina

Byggðastofnun er lánastofnun, kt. 450679-0389 og er megin starfsemi stofnunarinnar fólgin í útlánum og öðrum fjárhagslegum stuðningi auk þess að fylgjast með þróun byggðar á Íslandi. Lögheimili stofnunarinnar er að Ártorgi 1, 550 Sauðárkróki.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Hann byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum. Hann er gerður að mestu eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Hann er í íslenskum krónum og allar fjárhæðir eru sýndar í þúsundum króna, nema þar sem annað er tilgreint.

Matsaðferðir

Stjórnendur þurfa að meta og taka sértækar ákvarðanir er varða mikilvæga liði ársreikningsins sem vegna eðlis síns eru háðir mati hverju sinni. Matsaðferðir stjórnenda styðjast við góða reikningsskilavenju. Raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir, geta við sölu eða aðra ráðstöfun, reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Verðtryggðar eignir og skuldir og eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum

Áfallinn gengismunur og verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í ársreikningnum. Verðtryggðar eignir og skuldir eru færðar miðað við vísitölur sem tóku gildi 1. janúar 2016. Útlán og lántökur í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða sölugengi Seðlabanka Íslands í lok ársins. Innistæður á gjaldeyrisreikningum í íslenskum bönkum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða kaupgengi viðkomandi viðskiptabanka. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning og efnahagsreikning.

Gengi Seðlabanka Íslands í lok ársins

	31.12.2015	31.12.2014
EUR	141,71	154,70
USD	129,90	127,20
JPY	1,08	1,07

Gengi Arion banka í lok ársins

EUR	140,83	153,84
DKK	18,87	20,66

Gengi Landsbankans í lok ársins

EUR	140,88	153,79
-----------	--------	--------

Gengi Íslandsbanka í lok ársins

EUR	140,83	153,79
USD	129,71	127,07
JPY	1,08	1,06

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Vísitölur í upphafi árs:

	01.01.2016	01.01.2015
Vísitala neysluverðs til verðtryggingar	429,4	421,0

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili stofnuninni framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikning þegar til hans er stofnað. Afskriftir eru miðaðar við áætlaðan nýtingartíma einstakra varanlegra rekstrarfjármuna og reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði, að frádregnu áætluðu hrakvirði, miðað við eignarhaldstíma á árinu.

Afskriftarreikningur útlána

Afskriftarreikningur útlána er myndaður til að mæta þeirri áhættu sem fylgir útlánastarfsemi, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Framlög í afskriftarreikning útlána eru færð til gjalda í rekstrarreikningi að frádregnum endurgreiðslum vegna áður afskrifaðra lána.

Eignarhlutir í félögum

Hlutdeildarfélög, eru félög sem stofnunin á að jafnaði 20-50% eignarhlut í. Eignarhlutir stofnunarinnar í hlutdeildarfélögum eru í upphafi færðir á kostnaðarverði og eftir upphaflega færslu samkvæmt stöðu eiginfjár viðkomandi félags út frá nýjustu upplýsingum frá þeim félögum. Eignarhlutir í öðrum félögum eru færðir á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun. Matsbreytingar eru færðar yfir rekstrarreikning og efnahagsreikning.

Fullnustueignir

Fullnustueignir eru færðar á áætluðu söliverði. Matsbreytingar eru færðar yfir rekstrarreikning og efnahagsreikning.

Útlán

Útlán stofnunarinnar eru flokkuð í útlán til viðskiptavina og fullnustueignir. Þau eru upphaflega metin á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin, auk alls kostnaðar vegna viðskiptanna. Útlán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði. Öll viðskipti stofnunarinnar vegna fjárfestinga hennar eru skráð á viðskiptadegi sem telst sá dagur sem stofnunin hefur skuldbundið sig til viðskiptanna. Áfallnir vextir og verðbætur eru taldir með í bókfærðu virði lána. Vaxtatekjur af lánunum og kröfum eru skráðar undir liðnum „Vaxtatekjur“ í rekstrarreikningi og gengismunur undir liðnum „Gengismunur“. Niðurfærsla er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum útlánunum. Útlán sem eru endanlega töpuð eru færð út úr bókun stofnunarinnar.

Skuldunautar

Kröfur á skuldunauta eru færðar samkvæmt upphaflegu viðskiptaverði að teknu tilliti til gengisbreytinga og að frádreginni niðurfærslu sem gerð er til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart hverjum skuldunaut. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókun stofnunarinnar.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Handbært fé

Til handbærs fjár í efnahagsreikningi og við gerð sjóðstreymis teljast bankainnistæður.

Tekjur

Tekjur eru færðar þegar verulegar líkur eru á að fjárhagslegur ávinningur þeirra renni til stofnunarinnar og þegar hægt er að meta þær með áreiðanlegum hætti.

Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Arðstekjur eru færðar þegar réttur stofnunarinnar til innheimtu liggur fyrir.

Leigutekjur af útleigu fullnustueigna eru færðar samkvæmt línulegri aðferð á leigutímanum.

3. Laun og launatengd gjöld

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Laun	212.409	194.815
Lífeyrissjóðsframlög	27.596	24.293
Áunnið orlof á árinu	3.183	2.383
Tryggingagjald	18.240	17.005
Önnur launatengd gjöld	2.559	2.449
Laun og launatengd gjöld alls	<u>263.988</u>	<u>240.946</u>

Að meðaltali störfuðu 24 starfsmenn hjá stofnuninni á árinu m.v. heilsársstörf, sem er fjölgun um einn starfsmann frá árinu 2014. Í lok ársins voru 24 starfsmenn á launaskrá hjá stofnuninni og heilsdagsstöðugildi voru 24.

4. Þóknanir til stjórnar og forstjóra

Laun til stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra greinast þannig:

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Herdís Á Sæmundardóttir, stjórnarformaður frá 10.04.2015	1.568	0
Þóroddur Bjarnason, stjórnarformaður til 10.04.2015	675	2.211
Anna Guðrún Björnsdóttir (varamaður)	0	86
Ásthildur Sturludóttir, stjórnarmaður til 15.09.2015	733	683
Einar E. Einarsson, varaformaður	1.247	683
Guðmundur R. Gíslason	0	374
Halla Björk Reynisdóttir (varamaður)	43	43
Karl Björnsson	1.063	683
Kolfinna Jóhannesdóttir (varamaður)	0	43
Matthildur Helgadóttir Jónudóttir	0	331
Oddný María Gunnarsdóttir	1.063	683
Ólafía Jakobsdóttir	0	331
Ólöf Þ. Hallgrímsdóttir	0	486

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Páll Baldursson, stjórnarmaður frá 15.09.2015	415	86
Reynir Arnarson (varamaður)	0	43
Rögnvaldur Ólafsson	0	331
Sigríður Jóhannesdóttir	1.063	683
Sveinn Auðunn Sæland	133	0
Valdimar Hafsteinsson	1.063	1.014
Aðalsteinn Þorsteinsson, forstjóri	15.070	14.695
Póknanir til stjórnar og forstjóra samtals	24.134	23.487

5. Póknanir endurskoðenda

Póknanir endurskoðenda greinast þannig:

	2015	2014
Endurskoðun ársreiknings og könnun árshlutauppgjörs	5.380	4.792
Önnur sérfræðipjónusta/innri endurskoðun	5.093	8.973
Póknanir endurskoðenda samtals	10.472	13.766

6. Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum og annað framlag ríkissjóðs

	2015	2014
Almennur rekstur	152.300	150.200
Atvinnuráðgjafar á landsbyggðinni	182.100	171.200
Brothættar byggðir	0	50.000
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum	334.400	371.400

	2015	2014
Framlag ríkissjóðs v. Brothættar byggðir	50.000	0
Framlag ríkissjóðs v. Byggðarannsóknarsjóðs	7.000	0
Framlag ríkissjóðs v. rannsóknarmiðstöðvar á Raufarhöfn	0	1.500
Framlag ríkissjóðs v. jöfnunar flutningskostnaðar	150.000	196.500
Framlag ríkissjóðs v. Sóknaráætlunar landshluta	317.301	0
Framlag ríkissjóðs v. AVS	0	50.215
Annað framlag ríkissjóðs samtals	524.301	248.215

Veittir styrkir af framlagi ríkissjóðs.

	2015	2014
Styrkur v. Byggðarannsóknarsjóðs	3.000	0
Styrkur til rannsóknarmiðstöðvar á Raufarhöfn	0	1.500
Styrkir v. jöfnunar flutningskostnaðar	113.358	154.960
Styrkir v. Sóknaráætlunar landshluta	293.243	0
Styrkir v. AVS	0	50.215
Veittir styrkir alls	409.601	206.675

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Óúthlutaðir styrkir vegna annars framlags ríkissjóðs eru færði á efnahagsreikning.

Kostnaður Byggðastofnunar vegna verkefnisins „Brothættar byggðir“ nam 37.985 þúsund krónum á árinu og er færður í rekstrarreikning.

7. Gengismunur

	31.12.2015	31.12.2014
Gengismunur af útlánum	(205.922)	(46.052)
Gengismunur af lántökum	193.266	71.368
	<u>(12.657)</u>	<u>25.316</u>

8. Aðrar rekstrartekjur

	31.12.2015	31.12.2014
Rekstrarleigutekjur	1.181	1.164
Ýmsar rekstrartekjur	62.195	49.561
	<u>63.377</u>	<u>50.724</u>

9. Sjóður og kröfur á lánastofnanir

	31.12.2015	31.12.2014
Bankainnistæður í íslenskum krónum	1.508.932	1.893.902
Bankainnistæður í erlendri mynt	1.572.300	168.785
Sjóður og kröfur á lánastofnanir samtals	<u>3.081.232</u>	<u>2.062.688</u>

10. Útlán til viðskiptavina

	31.12.2015	31.12.2014
Sundurliðað eftir lántakendum:		
Bæjar- og sveitarfélög	0,27%	0,45%
Einstaklingar	11,62%	8,92%
Sundurliðað eftir atvinnugreinum:		
Þjónustustarfsemi	42,07%	44,78%
Sjávarútvegur	12,10%	26,45%
Iðnaður	27,38%	15,22%
Landbúnaður	6,45%	4,08%
Fjármálastofnanir	0,10%	0,10%
	<u>100%</u>	<u>100%</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Útlán með áföllnum vöxtum greinast þannig eftir eftirstöðvatíma:

	31.12.2015	31.12.2014
Gjaldkræfar kröfur	183.530	465.125
Allt að 3 mánuðum	151.641	178.691
Yfir 3 mán. og allt að 1 ári	723.164	776.298
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	3.106.263	2.765.611
Yfir 5 ár	5.473.421	5.587.396
	<u>9.638.019</u>	<u>9.773.122</u>

11. Fullnustueignir

	31.12.2015	31.12.2014
Fasteignir	669.510	1.048.510
	<u>669.510</u>	<u>1.048.510</u>

12. Rekstur fullnustueigna

	2015	2014
Leigutekjur	44.608	59.341
Rekstrarkostnaður	112.512	102.095
	<u>(67.904)</u>	<u>(42.754)</u>

13. Fullnustueignir

	F. mat	Stærð m²
Eyrarland 1, Hvammstanga	7.860	159,2
Eyrarland 1, Hvammstanga	7.460	150,9
Grænigarður, Ísafirði	57.494	1.366,7
Héðinsbraut 4, Húsavík	47.800	1.129,4
Kalmannsvellir 3, Akranesi	19.850	293,7
Langanesvegur 2, Þórshöfn	8.865	170,7
Nesbraut 7, Reyðarfirði	32.250	722,4
Pálsbergsgata 3 & 5, Ólafsfirði	32.840	1.851,4
Sandhorn, Hrísey	19.900	832,7
Seljavogur 10, Höfnum	22.985	231,8
Sindragata 27, Ísafirði	34.800	659,6
Sólvellir 23, Breiðdalsvík	70.368	2.081,6
Strandarvegur 29-33, 29R, Seyðisfirði	10.300	601,0
Strandgata 37, Tálknafirði	10.550	456,1
Valgerðarstaðir 4, Fljótshéraði	103.250	5.148,3
Vallarás 7-9, Borgarnesi	141.500	1.919,1
Vatneyri, vélsmiðja, Patreksfirði	9.605	736,1
	<u>637.677</u>	<u>18.510,7</u>

Fullnustueignir eru bókfærðar í ársreikningi á 669.510 þúsund krónur.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

14. Afskriftarreikningur

Hreyfingar í þúsundum króna:

Í gegnum framlög í afskriftarreikning skv. rekstrarreikningi fara framlög í afskriftarreikning útlána og viðskiptakrafna auk matsbreytingar hlutafjár og fullnustueigna. Afskriftarreikningur útlána skiptist í sérstakan afskriftarreikning og almennan afskriftarreikning. Undir sérstakan afskriftarreikning útlána falla lántakar með vanskil umfram 3 mánuði. Afskriftarreikningur útlána sundurliðast þannig:

	Sérstakur afskr.reikn.	Almennur afskr.reikn.	Samtals
Afskriftarreikningur útlána			
Staðan 1. janúar	569.082	670.968	1.240.049
Framlög á árinu	9.171	21.279	30.449
Endanlega töpuð útlán	(102.155)		(102.155)
Staða 31. desember	476.097	692.246	1.168.344
Afskriftarreikn, útlána í hlutfalli af útlánnum ...	4,41%	6,41%	10,81%

	2015	2014
Framlag á árinu	139.342	160.480
Seldur rækjukvóti	0	(247.100)
Framlag vegna ábyrgða	(990)	(197)
Framlag vegna viðskiptakrafna	2.048	2.000
Breytingar á mati hlutabréfaeignar	(79.388)	(30.936)
Innkomin áður afskrifuð lán	0	(1.491)
Framlög í afskriftarreikning skv. rekstrarreikningi	61.012	(117.243)

15. Hlutafjáreign

Í lok ársins átti Byggðastofnun eftirtalin hlutabréf sem greinast þannig eftir nafnverði og eignarhluta:

Hlutdeildarfélag, eignarhlutur > 20%	Eignarhluti	Nafnverð
Atvinnuþróunarfélag Vestfjarða hf.	22,10%	1.933
Bernskan ehf.	34,53%	22.444
Dýralíf ehf.	33,81%	4.000
Eignarhaldsfélagið Gláma hf.	30,01%	114.500
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf.	39,99%	109.142
Fasteignafélagið Borg ehf.	29,80%	18.825
Fasteignafélagið Hótel Hellissandur ehf.	24,98%	19.534
Fasteignafélagið Hvammur ehf.	24,85%	16.919
Fasteignafélagið Kirkjuból ehf.	30,35%	7.124
Fjárfestingafélagið Vör hf.	41,95%	35.940
Hvetjandi ehf.	45,90%	129.635

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Molta ehf.	30,00%	50.000
Nes-Listamiðstöð ehf.	35,71%	5.000
Raflagnir Austurlands ehf.	22,37%	3.600
Ullarvinnsla Frú Láru ehf.	29,76%	2.500
Vilko ehf.	29,13%	2.955
Pórsberg ehf.	22,74%	30.191
Þörungaverksmiðjan hf.	27,66%	7.919
Hlutdeildarfélag, samtals nafnverð		582.160

	Eignarhluti	Nafnverð
Veltufjárbréf, eignarhlutur ≤ 20%		
Ámundakinn ehf.	16,45%	26.000
Ásgarður hf.	13,10%	15.000
Borg, saumastofa ehf.	19,82%	170
Dalagisting ehf.	12,11%	8.000
Eðalís ehf.	11,06%	3.000
Eignarhaldsfélag Suðurnesja hf.	19,02%	96.840
Fasteignafélagið HN ehf.	3,09%	2.320
Fánasmiðjan ehf.	9,95%	4.167
Fiskvinnslan Drangur ehf.	8,20%	2.000
Fjallalamb hf.	10,69%	10.000
Grand hótél Mývatn ehf.	7,22%	10.000
Hótél Flúðir hf.	11,94%	3.109
Hótél Húsavík ehf.	0,38%	136
Hótél Varmahlíð hf.	13,04%	3.000
Hvalamiðstöðin Húsavík ehf.	19,70%	2.000
Hæðin á Höfðabraut ehf.	12,28%	2.000
P/F Smyril-line	1,67%	1.868 DKK
Saga Eignarhaldsfélag hf.	0,37%	18
Samkaup hf.	2,77%	10.801
Snorri Þorfinnsson ehf.	19,89%	12.000
Tó hf.	13,57%	2.667
Tröllasteinn ehf.	18,92%	7.000
Tvídrangi ehf.	15,27%	4.991
Urtusteinn ehf.	8,45%	32.818
Yrkjar ehf.	7,29%	1.800
Veltufjárbréf, samtals nafnverð		295.093

Hlutafjáreign, samtals nafnverð	877.253
--	----------------

Hlutabréf í hlutdeildarfélagum eru bókfærð í ársreikningi á 372.768 þúsund krónur og veltufjárbréf eru bókfærð á 574.736 þúsund krónur. Verðmæti hlutabréfa sem hefur verið aflað í tengslum við fjárhagslega endurskipulagningu nema 402.217 þúsund krónur.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

16. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Innrétting	Bifreiðar	Hugbún.	Samtals
Stofnverð 1/1	70.388	3.219	23.499	7.216	104.322
Afskrifað alls 1/1	(30.480)	(2.897)	(9.698)	0	(43.075)
Viðbót á árinu	0	0	5.873	0	5.873
Afskrifað á árinu	(1.947)	(322)	(3.881)	(1.443)	(7.593)
Selt á árinu	0	0	(3.417)	0	(3.417)
Söluhagnaður (tap)	0	0	(726)	0	(726)
Bókfært verð 31/12	37.961	0	11.650	5.773	55.384
Stofnverð alls 31/12	70.388	3.219	22.830	7.216	103.653
Afskrifað alls 31/12	(32.427)	(3.219)	(11.180)	(1.443)	(48.269)
Bókfært verð 31/12	37.961	0	11.650	5.773	55.384
Afskriftarhlutföll	2-3%	20%	20%	20%	

Fasteignir stofnunarinnar eru metnar með eftirgreindum hætti. Til samanburðar er bókfært verð eignanna.

	Fasteignamat	Vátryggingamat	Bókfært verð
Skagfirðingabraut 17-21, Sauðárkróki	29.855	105.525	26.428
Háahlíð 4, Sauðárkróki	36.700	61.850	11.534
	66.555	167.375	37.961

17. Eignir og skuldir tengdar erlendum gjaldmiðlum og verðtryggingu

Erlent:	2015	2014
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	5.043.230	4.919.190
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum	5.791.042	5.340.160
Nettó staða erlendra eigna og skulda	(747.811)	(420.970)
Verðtryggt:		
Verðtryggðar eignir	5.419.493	4.581.482
Verðtryggðar skuldir	5.070.315	5.822.031
Nettó staða verðtryggðra eigna og skulda	349.179	(1.240.549)

Tekið hefur verið tillit til niðurfærslu eigna.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Erlendar eignir og skuldir skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	USD	DKK	JPY	EUR	Samtals
Útlán	486.992	0	1.197.087	1.786.852	3.470.930
Handbært fé	637.369	1.281	13.151	920.499	1.572.300
Eignir samtals	1.124.361	1.281	1.210.238	2.707.350	5.043.230
Lántökur	1.345.074	0	1.425.816	3.020.152	5.791.042
Nettó staða	<u>(220.713)</u>	<u>1.281</u>	<u>(215.578)</u>	<u>(312.802)</u>	<u>(747.811)</u>

Tekið hefur verið tillit til niðurfærslu eigna.

18. Lántökur

Lántökur sundurliðast þannig eftir eftirstöðvatíma:

	2015	2014
Gjaldkræft	634.046 (*)	0
Allt að 3 mánuðum	143.075	4.870.812
Yfir 3 mán. og allt að 1 ári	1.456.032	984.201
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	4.183.251	3.085.711
Yfir 5 ár	5.078.999	2.221.051
	<u>11.495.402</u>	<u>11.161.775</u>

Þann 10. mars 2015 var á gjalddaga skuldabréfaflokkurinn BYG 03 sem gefin var út árið 2003. Til að endurfjármagna hann gaf Byggðastofnun út nýjan skuldabréfaflokk BYG 15, þann 6. mars 2015, sem skráður var í Kauphöll. BYG 15 er til 15 ára og ber 3,2% fasta verðtryggða vexti.

(*) Eigendur 200 m.kr. að nafnvirði í BYG 03 flokknum hafa ekki gefið sig fram og er ekki vitað um hverjir þeir eru. Bréfin bera hvorki vexti, verðbætur né dráttarvexti frá gjalddaga skv. ákvæðum flokksins.

Þann 11. júní 2015 var skrifað undir lánasamning við N.I.B. (Nordic Investment Bank) að fjárhæð 12 milljónir evra til 10 ára. Lánið var greitt út í tveimur hlutum; 6.558 þús. USD og 6.000 þús. EUR.

19. Eigið fé

Samkvæmt lögum nr. 161/2002 skal eiginfjárhlutfall lánastofnana ekki fara undir 8% af svonefndum áhættugrunni, en í lok ársins var eiginfjárhlutfall stofnunarinnar 21,56%.

Eigið fé og eiginfjárhlutfall samkvæmt eiginfjrákvæðum laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	31.12.2015	31.12.2014
Eiginfjárpáttur A	2.750.547	2.651.656
Samtals	2.750.547	2.651.656
Útlánaáhætta	10.328.038	11.044.175
Gengisáhætta	748.900	436.750
Rekstraráhætta	1.678.425	1.645.388
Áhættugrunnur	12.755.363	13.126.313
Staða í upphafi árs	2.651.656	2.302.439
Hagnaður ársins	98.891	349.217
	2.750.547	2.651.656
Eiginfjárlutfall	21,56%	20,20%

20. Veittar ábyrgðir

Byggðastofnun var ekki í neinum ábyrgðum gagnvart þriðja aðila í árslok 2015.

21. Önnur mál

Fyrir Héraðsdómi Norðurlands vestra var á árinu 2013 rekið dómsmál þar sem tekist var á um lögmæti þess að skuldbreyta verðtryggðum lánum í íslenskum krónum í lán í erlendum myntum með útgáfu viðauka. Dómur féll þann 29. nóvember 2013, þar sem fallist var á lögmæti svo skuldbreyttra lána Byggðastofnunar og var þeim dómi ekki áfrýjað til Hæstaréttar. Hótel-Mývatn ehf. stefndi Byggðastofnun vegna lögmætis sömu lána og fjallað var um í fyrrnefndu máli. Dómur féll 6. ágúst sl. í Héraðsdómi Norðurlands vestra þar sem Byggðastofnun var sýknuð af kröfu stefnanda, Hótel Mývatns ehf. Málinu hefur verið áfrýjað til Hæstaréttar og Byggðastofnun hefur gagnáfrýjað.

22. Viðskipti við tengda aðila

Stjórn Byggðastofnunar, lykilstjórnendur og hlutdeildarfélag eru skilgreind sem tengdir aðilar auk náinna fjölskyldumeðlima framangreindra og lögaðila undir yfirráðum þeirra. Engin óvenjuleg viðskipti áttu sér stað við tengda aðila á árinu. Engar ábyrgðir hafa verið veittar tengdum aðilum vegna viðskiptaskulda eða viðskiptakrafna.

Útlán til tengdra aðila námu í árslok 480.789 þúsund krónum og voru 22.650 þúsund krónur í vanskilum.